

شماره: ۹۲/۴۰/۸۰۲۸۳
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۱/۸
پیوست

جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان دامپزشکی کشور

مدیر کل محترم دامپزشکی استان

موضوع نامه: « ویژگی های ظاهری ، شیمیایی و میکروبی ، بسته بندی و نشانه گذاری خوراک آبزیان »

با سلام و احترام،

به پیوست دستورالعمل اجرایی « ویژگی های ظاهری ، شیمیایی و میکروبی ، بسته بندی و نشانه گذاری خوراک آبزیان » جهت استحضار و بهره برداری ایفاد می شود.

این دستورالعمل از تاریخ ابلاغ قابل اجرا بوده و دستورالعمل ها و بخشنامه های مغایر با مفاد این دستورالعمل از جمله بخشنامه شماره ۴۴/۴۱۲۰۹ مورخ ۱۳۸۷/۰۸/۱۲ ، ملغی الاثر خواهد بود.

ضمنا متن کامل این دستورالعمل (مشتمل بر ۴ صفحه) در پایگاه اطلاع رسانی سازمان دامپزشکی کشور به آدرس « www.ivo.ir » قابل دسترسی است.

دکتر محسن مشکوه
معاون بهداشتی و پیشگیری

رونوشت :

- مدیر کل محترم دفتر نظارت بر بهداشت عمومی و مواد غذایی جهت استحضار
- مدیر کل محترم دفتر بهداشت و مدیریت بیماری های آبزیان جهت استحضار
- مدیر کل محترم دفتر قرنطینه و امنیت زیستی جهت استحضار
- مدیر کل محترم مرکز ملی تشخیص ، آزمایشگاه های مرجع و مطالعات کاربردی جهت استحضار

Website: WWW.IVO.IR

Email: Info@ivo.ir

تهران خیابان ولیعصر (عج)، ابتدای خیابان سید جمال الدین اسدآبادی (دوراهی یوسف آباد)

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۶۳۳۹ کدپستی: ۱۳۳۱۶۸۳۶۵

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۵۳۴۰۰-۳ دورنگار: ۰۲۱-۸۸۹۵۷۲۵۲-۸۸۹۶۳۳۹۲

سازمان دامپزشکی کشور

دستورالعمل اجرایی

ویژگی های ظاهری ، شیمیایی و میکروبی ، بسته بندی و نشانه گذاری خوراک آبزیان

ماده ۱ - هدف :

تعیین ویژگی های ظاهری ، شیمیایی و میکروبی و نیز بسته بندی و نشانه گذاری خوراک آبزیان می باشد.

ماده ۲ - دامنه کاربرد :

این دستورالعمل در خصوص خوراک آماده آبزیان وارداتی و یا داخلی (تولید شده در کارخانجات تولید خوراک آبزیان مجاز در سطح کشور) ، کاربرد دارد.

ماده ۳ - مسئولیت اجراء :

اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی تولید و یا واردات خوراک آبزیان ، ملزم به اجرای مفاد این دستورالعمل بوده و اداره کل دامپزشکی استان مربوط مسئول نظارت بر حسن اجرای آن می باشد .

ماده ۴ - قوانین و مقررات :

۱- قانون سازمان دامپزشکی کشور مصوب ۱۳۵۰/۳/۲۴

۲- تبصره ۲ بند ج ماده ۱۴۹ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران

۳- آئین نامه اجرایی نظارت بهداشتی دامپزشکی مصوب ۱۳۸۷/۹/۱۳ هیئت وزیران

۴- آیین نامه اجرایی بند (ز) ماده (۳) و مواد (۷) ، (۸) و (۹) قانون سازمان دامپزشکی کشور مصوب ۱۳۹۲/۰۴/۱۹ هیئت

محترم وزیران

۵- طرح تضمین کیفیت و سلامت فرآورده های آبزیان (ابلاغیه شماره ۰۲۰/۴۷۶۲۰ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۲ وزیر محترم

جهاد کشاورزی)

ماده ۵ - تولید خوراک آبزیان باید در کارخانجات دارای پروانه بهداشتی بهره برداری معتبر از اداره کل دامپزشکی استان مربوط ، انجام شود.

تبصره ۱ : تولید خوراک آبزیان در این واحدها مستلزم رعایت GMP و اخذ پروانه ساخت از اداره کل دامپزشکی استان می باشد.

تبصره ۲ : فرایند صدور پروانه ساخت خوراک آبزیان باید برابر « ضوابط و مقررات صدور پروانه بهداشتی تولید/ ساخت فرآورده های دامی و خوراک دام » با کد « دستوالعمل ۹۲/۵۷ » (موضوع ابلاغیه شماره ۳۴۳۲۶/۱۰/۹۲ مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۱۷) انجام شود.

ماده ۶ - واردات خوراک آبزیان علاوه بر رعایت الزامات زیر ، مستلزم اخذ مجوز های مربوط از سازمان دامپزشکی کشور می باشد.

۱- کارخانه تولیدی بایستی علاوه بر رعایت GMP ، دارای سامانه های بین المللی تولید و تضمین کیفیت از جمله ISO22000, HACCP بوده که به تایید دامپزشکی دولتی مبداء نیز رسیده باشد.

۲- در صورتی که خوراک تولیدی فرایند هایی نظیر حرارت (حداقل ۱۲۱ درجه سانتی گراد به مدت ۳/۶ دقیقه و یا ۱۰۰ درجه سانتی گراد به مدت ۳۰ دقیقه) ، اسیدی کردن ، اکستروژن را طی نموده باشد ، ضرورتی به اخذ گواهی سلامتی مبنی بر عاری بودن از بیماری های لیست OIE و انجام آزمون های مولکولی جهت ردیابی پاتوژن ها نمی باشد .

۳- عدم استفاده از MBM نشخوارکنندگان در خوراک آبزیان تولیدی

۴- در صورت استفاده از ضایعات کشتارگاهی طیور (پودر پر، پودر گوشت و پودر خون بدون هموگلوبین) در خوراک آبزیان تولیدی ، ضمن رعایت فرایند صحیح حرارتی و درج آن در نشانه گذاری محصول ، نایستی از ۵۰ درصد پروتئین خوراک تجاوز نماید.

ماده ۷- خوراک آبزیان باید دارای ویژگی های ظاهری (حسی) به شرح زیر باشد:

۱- رنگ : بستگی به اجزاء ترکیبی آن داشته و عاری از هر گونه رنگ غیرطبیعی باشد.

- ۲- بافت : ذرات تشکیل دهنده خوراک به صورت کاملا یکنواخت بوده و عاری از کلوخه و هر گونه توده های متراکم و چسبنده و نیز مواد زائد، آفات و قارچ زدگی باشد.
- ۳- بو و طعم : عاری از هر گونه بوی نامطبوع و تندشدگی باشد.
- ۴- میزان خاکه حداکثر ۲ در صد باشد.
- ۵- میزان رطوبت حداکثر ۱۲ درصد باشد.
- ۶- وزن مخصوص و اندازه خوراک متناسب با گونه آبی باشد.

ماده ۸- خوراک آبزیان باید دارای ویژگی های شیمیایی مطابق جدول (۱) باشد:

جدول ۱- ویژگی های شیمیایی خوراک آبزیان

واحد سنجش	خوراک آماده سایر آبزیان	خوراک آماده ماهی	حداکثر میزان مجاز	
نام				
mg /kg	۰/۰۱	۰/۰۱	Aflatoxin B ₁	آفلاتوکسین R ₁
ng /kg	۰/۷۵	۱/۷۵	Dioxins	دیوکسین ها
ng /kg	۱/۵	۵/۵		مجموع دیوکسین ها و شبه دیوکسین ها
mg /kg	۲	۱۰	Arsenic	آرسنیک
mg /kg	۰/۵	۱	Cadmium	کادمیم
mg /kg	۵	۵	Lead	سرب
mg /kg	۰/۱	۰/۲	Mercury	جیوه
mg /kg	۱۵۰	۳۵۰	Fluorine	فلورین

ماده ۹- خوراک آبزیان باید دارای ویژگی های میکروبی برابر جدول (۲) باشد:

جدول ۲: ویژگی های میکروبی خوراک آبزیان

حدمجاز (Cfu/g)		رویه نمونه برداری		معیارهای میکروبی
M	m	C	n	
۱۰۰	۱۰	۲	۵	انتروباکتریاسه
۱۰ ^۴	۱۰ ^۲	۳	۵	قارچ
منفی (در ۲۵ گرم)		۰	۵	سالمونلا
منفی		۰	۵	کلستریدیوم پرفرنزس *

* در مورد خوراک آبزیان بسته بندی شده در خلاء و یا کنسرو شده، مطرح می باشد.

ماده ۱۰- بسته بندی خوراک آبزیان باید دارای شرایط زیر باشند:

- ۱- سالم، نو و عاری از رطوبت باشد.
 - ۲- مقاوم در برابر تغییرات دمایی (گرما و سرما) رطوبت، اشعه و نور باشد.
 - ۳- از نوع سه لایه و یا بیش تر با لایه پلی اتیلینی (PE) داخلی باشد. (در مورد بسته بندی های کیسه ای)
- ماده ۱۱-** درج مشخصات زیر بر روی بسته های محصول (برای آگاهی مصرف کننده) به صورت خوانا و به زبان

فارسی الزامی است:

- ۱- نام محصول
- ۲- موارد مصرف
- ۳- نحوه و مقدار مصرف
- ۴- روش، تهیه محصول
- ۵- آنالیز شیمیایی محصول شامل: پروتئین خام، چربی، فیبرخام، ویتامین ها، مواد معدنی، خاکستر و افزودنی های مجاز با ذکر نام
- ۶- مواد اولیه مورد استفاده
- ۷- شماره پروانه بهداشتی بهره برداری محل تولید
- ۸- شماره پروانه ساخت صادره از سوی اداره کل دامپزشکی استان به همراه لگوی سازمان
- ۹- کد ردیابی محصول
- ۱۰- وزن خالص
- ۱۱- نام و آدرس و مشخصات محل تولید
- ۱۲- تاریخ تولید (روز/ ماه/ سال)
- ۱۳- تاریخ انقضا: حداکثر ۶ ماه از تاریخ تولید
- ۱۴- شرایط نگهداری

تبصره ۱: محصول باید در محل خشک، خنک و دور از تابش مستقیم آفتاب و دمای ۱۵ تا ۲۵ درجه سانتی گراد نگهداری شود.

تبصره ۲: درج مشخصات فوق علاوه بر زبان فارسی، به زبان انگلیسی و یا هر زبان رایج دیگر بر روی بسته های محصول بلامانع می باشد.